

BIRŽŲ „AUŠROS“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos (toliau - Mokykla) veiklos kokybės įsivertinimo tvarkos aprašas (toliau –Aprašas) reglamentuoja Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo (toliau – įsivertinimo) tikslą, uždavinius, principus, modelį ir jo taikymą.

2. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo tvarkos aprašas parengtas ir vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. V-267 „Dėl mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodikos“ bei Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308, Švietimo įstatymo (2011) 37 straipsnio 5 dalimi, ES struktūrinių fondų projekto „Bendrojo ugdymo mokyklų įsivertinimo rodiklių atnaujinimas ir naudojimo jais metodikos/rekomendacijų sukūrimas“ SFMIS Nr.: VP1-2.1-ŠMM-01-V-03-001 Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijomis (2015 m.), Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos nuostatais, patvirtintais Biržų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 9 d. sprendimu Nr. T-54 (su visais pakeitimais ir papildymais).

3. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas yra sistemingas veiklos ir rezultatų naudojimo tyrimas, padedantis nustatyti, kaip pasiekiami Mokyklos strateginio plano, metinio veiklos plano tikslai ir kokius tikslus Mokykla gali kelti ateičiai, tobulinti veiklą geros mokyklos link.

4. Įsivertinimas Mokykloje yra planinga veikla, kurioje dalyvauja visa Mokyklos bendruomenė, įsipareigojusi kasdienei refleksijai, diskusijoms apie gerą mokyklą, pripažįstanti duomenimis grįstą vadybą.

5. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

Platusis visuminis įsivertinimas – visų mokyklos bendruomenės narių mokyklos veiklos įsivertinimas pagal Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos vertinimo lygių skalę (toliau – Vertinimo lygių skalė), teikiantis informaciją apie mokyklos veiklos kokybę, padedantis išskirti mokyklos sėkmes ir tobulintinus dalykus.

Giluminis įsivertinimas – duomenimis grįstas pasirinktos mokyklos veiklos problemos (vienos ar kelių sričių, vienos ar kelių temų, vieno ar kelių veiklos rodiklių) vertinimas.

Teminis įsivertinimas – teminis vertinimas gali būti atliekamas be išankstinės nuostatos: juo iš pradžių siekiama konstatuoti padėtį, o interpretuojama ir vertinama tik surinkus pakankamai įrodymų. Pasirenkama siauresnė sritis ar tema ir atidžiau patyrinėjamas jos kokybės lygis. Tam nebeužtenka bendruomenės narių išankstinės nuomonės – reikia konkretesnių ir patikimesnių būklės įrodymų bei įrankių jiems gauti. Galima naudoti jau parengtus įrankius, pvz., IQES klausimynus bei kt., arba susikurti juos patiems.

Problemos tyrimas -šis vertinimo būdas artimas teminiam vertinimui, nes nėra visuminis. Problemos tyrimas visada pradedamas nepasitenkinimu esama padėtimi. Tam reikia

turėti įrodymų ir išankstinių nuostatų - interpretacijų bei vertinimų – net jei šie nėra labai pagrįsti.

Veiklos kokybės lygis – kiekybinė kokybės išraiška.

Veiklos sritis – mokyklos veiklos kokybės aspektas, detalizuojamas temomis.

Tema – mokyklos veiklos srities detalesnis, patikslinantis aspektas, apibrėžiantis mokyklos veiklos kokybės kryptį.

Veiklos rodiklis – mokyklos veiklos kokybės matmuo, kurio vertę nustato pati mokykla.

Raktiniai žodžiai - lakoniškai apibūdinantys esminius rodikliui priskirtų mokyklos veiklos aspektų kokybės kriterijus.

Iliustracija arba detalusis rodiklio aprašymas – pageidaujamas, idealus mokyklos veiklos būvis, atitinkantis aukščiausią kokybę. Veiklos rodiklio lygio požymių aprašymas, sukuriantis prielaidas mokyklos savitumui ir ieškojimams atskleisti.

II SKYRIUS

MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRINCIPAI

6. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo paskirtis – vykdyti švietimo stebėseną: naudojantis apibrėžtomis sritimis, temomis ir veiklos rodikliais įsivertinti Mokyklos teikiamo švietimo būklę ir priimti pagrįstus sprendimus, laiduojančius Mokyklos veiklos tobulinimą, vadybinių sprendimų priėmimą, pedagogų kvalifikacijos tobulinimą, jų kompetencijų plėtojimą, ugdymo proceso kokybės ir aprūpinimo gerinimą atrandant ir patvirtinant mokinių ugdymo ir ugdymosi sėkmes bei tobulintinas sritis.

7. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo tikslas - kurti Mokyklą kaip nuolat savo veiklos kokybę įsivertinančią ir tobulėjančią organizaciją.

8. Mokyklos veiklos įsivertinimo principai:

8.1. ugdymo ir ugdymosi tobulinimas: mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas sutelkia mokyklos bendruomenę ugdymo(si) kokybės tobulinimui visais lygmenimis: mokinio, klasės, srauto, visos mokyklos. Vertinant ir įsivertinant mokyklos veiklos kokybę svarbu susitarti dėl ugdymo ir ugdymosi kokybės, išryškinti ir nustatyti matavimui ir vertinimui būtinus pažangos požymius. Dėmesys telkiamas kokybiško ugdymo požymiams parengti, kokybės vertinimo kriterijams nustatyti. Ugdymo ir ugdymosi tobulinimas mokykloje skleidžia sėkmingą mokinių ugdymo praktiką, sąlygojančią visos mokyklos pasiekimus ir pažangą.

8.2. vieša diskusija ir komunikacija: mokyklos veikla suinteresuotųjų asmenų (steigėjo atstovus, mokyklos vietos bendruomenės narius, politikus ir pan.) ir bendruomenės atvira diskusija apie mokyklos pasiekimų bei mokinių ugdymo(si) rezultatų gerinimą suteikia viešumo taip pat užtikrina galimybę skaidriai vykdyti veiklos kokybės įsivertinimą, siekti tvarios ugdymo(si) kokybės.

8.3. pagrįstų įrodymų rinkimas: mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo sprendimai grindžiami skaidriai surinktais ir patikimais, realią mokyklos situaciją iliustruojančiais duomenimis ir informacija.

8.4. grįžtamasis ryšys ir refleksyvumas: efektyviam mokyklos veiklos kokybės įsivertinimui reikalingas kritinis požiūris į mokyklos keliamus ugdymo tikslus ir pasirinktus veiklos prioritetus, apmąstant, kuri veiklos sritis yra reikšmingiausia įsivertinti ir tobulinti, orientuojantis į mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų gerinimą.

8.5. lyderystė: mokytojai įsitraukia ir prisiima lyderystės atsakomybę. Mokyklos vadovų ir mokytojų atvirumas, kūrybiškumas, pasiryžimas permąstyti, kritiškai įvertinti ir keisti

esamą mokyklos veiklos praktiką yra efektyvaus mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo sąlyga.

8.6. tęstinumas: kiekvienas mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo etapas yra nuolatinio mokyklos veiklos tobulinimo ciklo, kurio paskirtis gerinti mokinių mokymosi pasiekimus, dalis.

8.7. konfidencialumas: veiklos kokybės įsivertinimo metu gauti duomenys yra konfidenciali Mokyklos informacija. Mokykla savo nuožiūra gali duomenis teikti kitiems asmenims ar institucijoms.

9. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo tikslai:

9.1. plėtoti duomenimis grįsto valdymo kultūrą mokykloje;

9.2. skatinti mokyklos bendruomenės kryptingą, į rezultatus orientuotą diskusiją apie gerą mokyklą;

9.3. stiprinti mokyklos bendruomenės narių įsipareigojimą ugdymo kokybei ir atsakomybę taikant įsivertinimą kaip kasdienę praktiką – savistabą, refleksiją, dialogą;

9.4. į mokyklos tobulinimo procesus įtraukti visus bendruomenės narius, kitas suinteresuotas grupes.

10. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo uždaviniai:

10.1. numatyti mokyklos tobulinimo perspektyvą;

10.2. stiprinti Mokyklos bendruomenės narių tapatumo jausmą, atsakomybę už visos mokyklos veiklos kokybę;

10.3. teikti Mokyklos bendruomenės nariams patikimą ir išsamią informaciją apie visų Mokyklos veiklos sričių kokybę;

10.4. didinti Mokyklos personalo kompetenciją, skatinti savo patirties refleksiją;

10.5. skleisti gerosios praktikos pavyzdžius bendradarbiaujant su kitomis švietimo organizacijomis;

10.6. stiprinti sistemingo įsivertinimo gebėjimus ir įrodymais grįstų sprendimų priėmimą;

10.7. atkreipti dėmesį į veiklos aspektus, lemiančius ugdymo šiuolaikiškumą ir kokybę;

10.8. pripažinti mokytojų meistriškumą ir gerąsias praktikas kaip tinkamus pavyzdžius mokytojų bendruomenės, mokyklos kaip organizacijos mokymuisi;

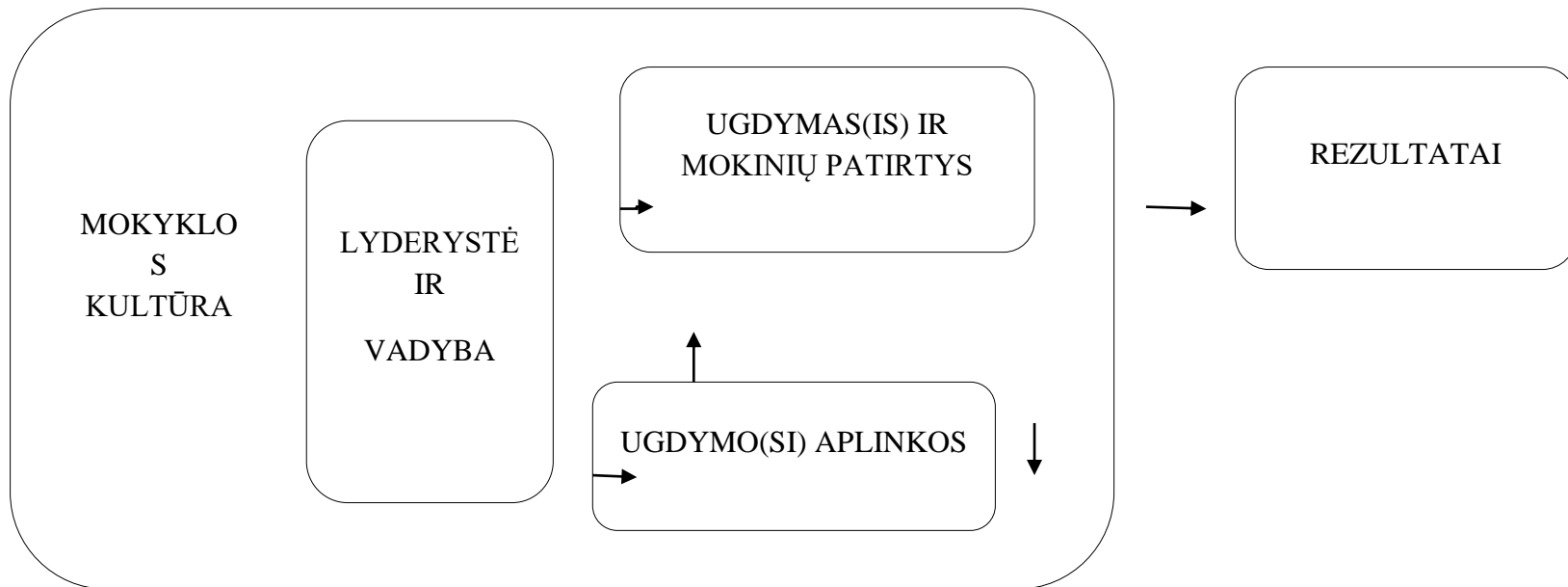
10.9. sudaryti sąlygas visai mokyklos bendruomenei, mokyklos veikla suinteresuotiems partneriams sistemingai, argumentuotai ir rezultatyviai diskutuoti apie mokinių asmenybės ugdymą ir mokymąsi.

III SKYRIUS

MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO MODELIS

11. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelį sudaro: (žr. schemą)

MOKYKLOS, ĮGYVENDINANČIOS BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO MODELIO SCHEMA

11.1. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelį sudaro 4 vertinimo sritys, susijusios priežastiniais ryšiais: rezultatai, ugdymas(is) ir mokinių patirtys, ugdymo(si) aplinkos, lyderystė ir vadyba; mokyklos kultūros aspektai vertinami pagal rodiklius kitose srityse (2 priedas).

11.2. sritys detalizuojamos temomis, kurios sukonkretina kiekvieną Mokyklos veiklos vertinimo sritį;

11.3. temos skaidomos į rodiklius, atskleidžiančius veiklos sričių ir temų turinį, orientuojančius į siekiamą rezultatą;

11.4. greta rodiklio pavadinimo pateikti raktiniai žodžiai, lakoniškai įvardinantys rodiklio turinį, esminį kokybės požymį ar jo vertinimo kriterijų.

11.5. pateikiamas detalesnis požymių, liudijančių tam tikram rodikliui priskirtų mokyklos veiklos aspektų kokybę, aprašymas. Tai mokytojų bendruomenės susitarimas dėl veiklos kokybės vertinimo. Detaliajame rodiklio aprašyme nurodomas pageidaujamas, idealus mokyklos veiklos būvis, atitinkantis aukščiausią – ketvirtą-kokybės lygį.

12. Atliekant mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą, yra renkami patikimi duomenys, pasirenkant tinkamus socialinio tyrimo metodus. Duomenys renkami sukurtooms iliustracijoms matuoti. Mokykla pasirenka duomenų rinkimo metodus (stebėjimas, diskusijų grupė, interviu, anketa, apklausa, dokumentų analizė ir kt.), šaltinius, pasirengia duomenų rinkimo instrumentus. Duomenims rinkti ir jiems apdoroti naudojamosi Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros tiesiogine internetine sistema www.iqesonline.lt.

13. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimui plačiai taikomi antrinių duomenų šaltiniai:

- ✓ kiekybiniai mokyklos stebėsenos duomenys,
- ✓ mokinių pažangos ir mokymosi pasiekimų duomenys,
- ✓ mokytojų ir vadovų įsivertinimo ir atestacijos duomenys,
- ✓ įvairių mokykloje vykdytų apklausų ir tyrimų duomenys ir kt.

IV SKYRIUS

MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO ORGANIZAVIMAS

14. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas vykdomas nuolat pagal Įsivertinimo grupės planą.. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo veikloje dalyvauja visi mokyklos bendruomenės nariai.

15. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas yra vadybos ciklo dalis. Įsivertinimo principai įpareigoja veikti kartu dėl mokinių siektinų vertybių, jų pažangos ir pasiekimų gerinimo, kuriant pasitikėjimo ir pagarbos vieni kitiems atmosferą.

16. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą inicijuoja Mokyklos vadovas. Direktorius įsakymu sudaroma koordinacinė darbo grupė veiklos kokybės įsivertinimui atlikti bei rezultatų panaudojimui.

17. Mokyklos veiklos atlikimo metodiką pasirenka ir patvirtina Mokyklos taryba. Ji analizuoja įsivertinimo sričių rezultatus ir priima sprendimus dėl veiklos tobulinimo.

18. Visi mokyklos bendruomenės nariai atsakingai dalyvauja įsivertinime ne tik pateikdami ar rinkdami duomenis, bet ir reflektuoja juos ir prisiima atsakomybę už mokyklos veiklos tobulinimo procesus bei sprendimų įgyvendinimą.

19. Įsivertinant ar reflektuojant mokyklos veiklą rodiklių sistema gali būti naudojama keliais būdais:

- 19.1. plačiajam visuminiam įsivertinimui;

19.2. teminiam vertinimui;

19.3. problemos tyrimui.

20. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo procesas vykdomas **5 etapais: pasirengimas įsivertinti, įsivertinimo koncepcijos kūrimas, tyrimo metodikos parengimas, įsivertinimo atlikimas, apibendrinimas: atsiskaitymas ir informavimas** (platusis įsivertinimas; pasirinktos problemos giluminis nagrinėjimas ir įsivertinimas; atsiskaitymas apie atliktas vertinimo procedūras ir informavimas apie gautas išvadas; rezultatų panaudojimas tolesnės veiklos tobulinimui planuoti, refleksija- grįžtamoji informacija).

21. **Pasirengimo metu** (rugsėjo-spalio mėn.) mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtinama Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupė, kuri:

21.1. parengia mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo planą (įsivertinimo tikslai; dalyviai ir jų funkcijos; duomenų šaltiniai; iliustracijos arba duomenų interpretavimo kriterijai; vertinimo eigos planas);

21.2. atnaujina mokyklos veiklos rodiklių paaiškinimus, atsižvelgdama į mokyklos ekonominį, socialinį, kultūrinį kontekstą, tradicijas ir darbo organizavimo būdą, mokyklos strateginį planą;

21.3. organizuoja mokyklos bendruomenės diskusijas apie Įsivertinimo modelio taikymą, Įsivertinimo svarbą, naudą mokyklos bendruomenei. 21.4.. Surenka mokslo metų/kalendorinių metų duomenis mokyklos įsivertinimo ir pažangos anketai, kurią pateikia Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra (lapkritis-gruodis):

21.4.1. mokyklos įsivertinimo ir pažangos anketos klausimų bei atsakymų aptarimas bendruomenėje;

21.4.2. mokinių apklausos organizavimas ir atlikimas (internetinėje sistemoje www.iqesonline.lt);

21.4.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) apklausos organizavimas ir atlikimas (internetinėje sistemoje www.iqesonline.lt);

21.4.4. mokinių ir tėvų (globėjų, rūpintojų) apklausų rezultatų pristatymas mokyklos bendruomenei;

21.4. 5. mokyklos įsivertinimo ir pažangos anketos pateikimas NMVA.

22. **Platusis visuminis įsivertinimas** (gruodis-sausis):

22.1. kiekvienas mokytojų bendruomenės narys individualiai įvertina mokyklos veiklą pagal visus mokyklos veiklos rodiklius, naudodamasis rodiklių paaiškinimais ir remdamasis savo nuomone bei patirtimi pagal vertinimo lygių skalę (atsako elektroniniu būdu užpildydami plačiojo visuminio įsivertinimo lentelę (3 priedas).

22.2. Įsivertinimo koordinavimo komanda apdoroja ir išanalizuoja rezultatus ir jais remdamasi nustato mokyklos veiklos stipriąsias ir tobulintinas sritis, randami 1-2 probleminiai rodikliai;

22.3. rezultatus pristato mokytojų bendruomenei, kuri išgrynina priežastinius rodiklius.

23. **Giluminio įsivertinimo** metu Įsivertinimo koordinavimo komanda planuoja ir vykdo pasirinktos mokyklos veiklos problemos įvertinimo darbus (kovas-birželis):

23.1. inicijuoja ir koordinuoja antrojo ir ketvirtojo lygio iliustracijų kūrimą, atsižvelgiant į ataskaitą, visų mokytojų bendruomenės narių susitarimą dėl jų;

23.2. nustato vertinimo objektus, šaltinius, metodus, priemones ir kt.;

23.3. organizuoja duomenų rinkimą. Rinkdami duomenis naudojasi mokykloje atliekamų tyrimų, analizių medžiaga bei Mokyklų savęs vertinimo instrumentų naudojimo rekomendacijomis, pateiktomis Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros projekto „Bendrojo lavinimo mokyklų įsivertinimo instrumentų kūrimas ir diegimas“ metu;

- 23.4. apdoroja ir analizuoja surinktus duomenis;
- 23.5. mokytojų bendruomenei pateikia duomenų rinkimo rezultatus išskirdama mokyklos veiklos privalumus ir trūkumus (SSGG); suformuluojama mokykloje egzistuojanti problema, susitariama dėl priežasties ir pasekmės rodiklių, veiklos tobulinimo prioritetų (Mokyklos taryba priima nutarimą dėl tobulintinių rodiklių);
- 23.6. bendradarbiaudama su mokyklos bendruomene sudaro problemos sprendimo planą (gegužės-birželio mėn.).
- 23.7. direktoriaus pavaduotojai ugdymui reflektuoja plano įgyvendinimo žingsnius.
- 24. Atsiskaitymas ir informavimas apie įsivertinimo rezultatus (birželio mėn.);**
- 24.1. Įsivertinimo koordinavimo grupė atsiskaito mokyklos bendruomenei, Mokyklos tarybai apie Įsivertinimo procesą ir rezultatus, parengdama ir pristatydama veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitą;
- 24.2. Atliekama Įsivertinimo veiksmingumo mokyklos pažangai analizė (1 priedas). Įsivertinimo rezultatai naudojami sudarant mokyklos strateginį ir metų planus, siejami su mokytojų veiklos vertinimu.

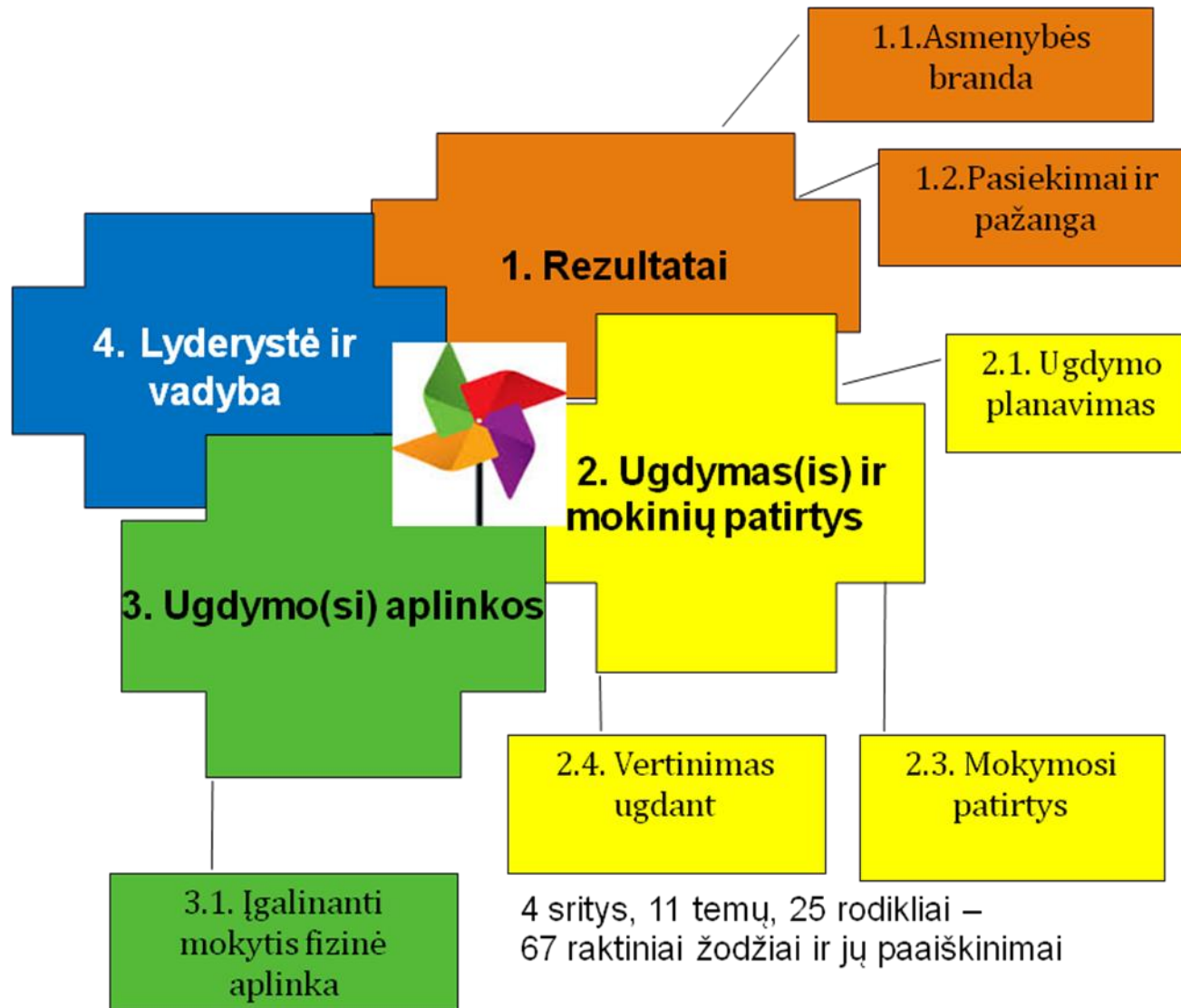
V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Veiklos kokybės įsivertinimo metu gauti duomenys yra konfidenciali Mokyklos informacija. Mokykla savo nuožiūra gali duomenis teikti kitiems asmenims ar institucijoms.
26. Mokyklos taryba analizuoja veiklos kokybės įsivertinimo rezultatus ir priima sprendimus dėl veiklos tobulinimo.
27. Mokykla informaciją apie veiklos kokybės įsivertinimo apibendrintus rezultatus ir tobulinimo kryptis skelbia viešai atsiskaitydama visuomenei apie mokyklos kaip organizacijos siekiamas vertybes ir pažangą.
28. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai yra pagrindas bendru sutarimu priimti sprendimus dėl pasiektos veiklos kokybės, dėl pasiektos mokyklos pažangos ir dėl mokinių socialinio, emocinio ir dorovinio ugdymo, jų mokymosi pažangos ir pasiekimų bei mokyklos kaip organizacijos veiklos kokybės tobulinimo.

ĮSIVERTINIMO VEIKSMINGUMO MOKYKLOS PAŽANGAI ANALIZĖ

Analizės aspektai		Rekomenduojami vertinimo šaltiniai
Mokyklos bendruomenės požiūris (nuostatos) į savęs vertinimą, diskusijos ir susitarimai dėl veiklos kokybės	<p>Kaip ir kodėl mokyklos bendruomenė vertina įsivertinimo procesus? Kokias įsivertinimo veiklas ar įgyvendintus rezultatus įvardija kaip sėkmingus?</p> <p>Ar diskusijų ir susitarimų (rengiant iliustracijas, apsisprendžiant dėl kokybės, panaudojant duomenis ir pan.) procesai, mokyklos bendruomenės nuomone, yra ekonomiški, efektyvūs ir veiksmingi? Kodėl taip vertinama?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pokalbis su įsivertinimo grupe (apie organizavimą, penkis etapus, IQES panaudojimą, duomenų analizės organizavimą, ataskaitos rengimą) • Pokalbis su mokytojais (apie IQES panaudojimą, apie KGR, apie įtaką pamokos tobulinimui, pamokų planavimui, kvalifikacijai) • Pokalbis su vadovais (apie duomenų analizavimą, panaudojimą, įtaką planavimui, apie sąlygų sudarymą įsivertinimui)
Poveikis subjektams	<p>Analizuojama ir vertinama, kokių yra poveikio požymių (veiklų, naujovių, rezultatų):</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokiniui (<i>kokia įtaka mokinių pasiekimams, kaip išvados panaudojamos ugdant ir mokantis, kokių gerųjų patirčių pastebėta</i>); - mokytojui (<i>kaip stimulus įgyti ar plėtoti kompetencijas, tiesiogiai susijusias su savo ir mokyklos veiklos refleksija, atestacija, gebėjimu veikti nuolat besimokančioje organizacijoje padeda planuoti ir tobulinti veiklą</i>); - vadovui (<i>kaip stimulus įgyti ar plėtoti kompetencijas, išvelgti įsivertinimo naudą mokyklai kaip organizacijai, keisti organizacijos kultūrą ir tobulinti veiklos kokybę padeda spręsti konkrečias problemas (mokinio, klasės ir mokyklos lygmens) planuoti veiklą</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokalbis su mokiniais (apie pamokos kokybės vertinimą, IQES panaudojimą, ataskaitos svarstymą – komunikacinę validaciją) • Pokalbis su tėvais (apie jų dalyvavimą apklausose, apie duomenų svarstymą, apie pokyčius mokykloje po įsivertinimo)
Įsivertinimo ir tobulinimo įtaka mokinių pasiekimams, brandai ir pažangai	<p>Kaip mokykla patobulino veiklą?</p> <p>Kas pagerėjo? Iš ko sprendžiama? Kokių tam turi įrodymų?</p> <p>Kaip jos pamatuoja pažangą?</p> <p>Išvada apie įsivertinimo ir mokyklos tobulinimo veiksmingumą.</p>	<p>Pagrindas – įsivertinimo ir pažangos anketos analizė, jos aptarimas su mokyklos bendruomene</p>

PLATUSIS (VISUMINIS) AUDITAS

Platusis (visuminis) auditas – mokyklos veiklos įsivertinimas pagal vertinimo lygių skalę, teikiantis informaciją apie Mokyklos veiklos kokybę, padedantis nustatyti stipriuosius ir tobulintinus mokyklos veiklos aspektus. Tikslai:

1. Atkreipti mokyklos bendruomenės dėmesį į veiklos aspektus, lemiančius ugdymo šiuolaikiškumą ir kokybę;

2. Remiantis mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatais, priimti bendrus sprendimus dėl būtinų veiksmų, gerinant mokyklos veiklą;

3. Remiantis mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatais, rengti ir koreguoti mokyklos strateginius, metinius veiklos, ugdymo planus;

4. Sudaryti sąlygas visiems mokyklos bendruomenės nariams, reflektavus savo ir mokyklos veiklą, susitelkti siekiant nuolatinio vertybėmis pagrįsto ugdymo(si) proceso tobulinimo;

Mokytojai, mokiniai, pagalbos mokiniui specialistai, tėvai (globėjai, rūpintojai) individualiai įvertina mokyklos veiklą pagal visus Mokyklos veiklos rodiklius, naudodamiesi rodiklių paaiškinimais ir remdamiesi savo nuomone bei patirtimi.

MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS KOKYBĖS VERTINIMO LYGIAI

Kokybės lygis	Aprašomieji veiklos kokybės vertinimai	Procentinė vertė	Išvada
4 lygis	Labai gera: veiksminga, išskirtinė, kryptinga, savita, kūrybiška	90 proc. ir daugiau	Verta paskleisti už mokyklos ribų
3 lygis	Gera: viršija vidurkį, tinkama, paveiki, potenciali, lanksti	60–89 proc.	Verta paskleisti pačioje mokykloje
2 lygis	Patenkinama: vidutiniška, neblogo, nesisteminga, neišskirtinė	31–59 proc.	Mokykloje yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti
1 lygis	Prasta: nepatenkinama, neveiksminga, netinkama, nekonkreči	11–30 proc.	Veiklą būtina tobulinti. Mokyklai reikalinga išorinė pagalba
N lygis	Labai prasta: nepriimtina	Iki 10 proc.	Būtina imtis radikalių pokyčių. Mokyklai būtina skubi išorinė pagalba

MOKYKLOS, ĮGYVENDINANČIOS BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO LENTELĖ

Sritis	Tema	Rodiklis	Raktiniai žodžiai	Detalusis rodiklio aprašymas	Įvertinimas nuo 1 iki 4
1. Rezultatai	1.1. Asmenybės branda	1.1.1. Asmenybės tapimas	Savivoka, savivertė	Mokiniai suvokia savo asmenybės unikalumą, žino savo gabumus ir polinkius, moka įsivertinti asmeninę kompetenciją. Mokiniai pasitiki savo jėgomis, nebijo iššūkių – juos priima kaip naujas mokymosi bei veiklos galimybes, yra sveikai ambicingi ir atkaklūs. Valdo save stresinėse situacijose, konstruktyviai sprendžia problemas, yra atsparūs neigiamoms įtakoms, sąmoningai renkasi sveiką gyvenimo būdą.	
			Socialumas	Mokiniai nori ir moka bendrauti, bendradarbiauti, dalyvauti bendrose veiklose, prisiimti atsakomybę, konstruktyviai spręsti konfliktus. Jie pripažįsta kitų teisę būti kitokiems, nei jie yra, gerbia kitą asmenį ir yra geranoriški. Mokiniam rūpi jų aplinkos, bendruomenės, šalies gerovė ir jie prisideda ją kuriant.	
			Gyvenimo planavimas	Mokiniai supranta išsilavinimo ir mokymosi vertę, turi tolesnio mokymosi siekių ir planų. Jie žino, kad yra ne vienas gyvenimo įprasminimo būdas, moka projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus, keltis tikslus, koreguoti ir atnaujinti juos. Jie moka susirasti, analizuoti ir vertinti informaciją apie pasaulio (taip pat ir darbo pasaulio) kaitos tendencijas, mokymosi ir veiklos galimybes. Karjeros (profesijos, darbinės ir visuomeninės veiklos) galimybes mokiniai sieja su ugdymosi galimybėmis. Jie geba tikslingai ir pagrįstai pasirinkti ugdymosi sritis ir (ar) dalykus vyresnėse klasėse.	
	1.2. Pasiekimai ir pažanga	1.2.1. Mokinio pasiekimai ir pažanga	Optimalumas	Kiekvieno mokinio įgytų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumos lygis optimalus, t. y. atitinkantis jo amžiaus grupei keliamus tikslus ir individualias galias, siekius bei ugdymosi patirtį. Tolesnio ugdymosi uždaviniai, pasiekimų ir pažangos planavimas grindžiami informacija apie mokinio kompetencijų lygį, jo pasiekimų įrodymais ir dialogu su mokiniu. Mokiniui keliami tikslai kuria jam nuolatinius iššūkius, reikalauja pastangų ir atkaklumo, tačiau negąsdina ir negniuždo	
			Visybiškumas	Mokiniai turi būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų (t. y. žinių bei supratimo, praktinių gebėjimų bei pozityvią vertybinę orientaciją) visumą ir geba pagrįsti savo nuostatas, sprendimus, pasirinkimus. Mokinio pažanga įgyjant kompetencijas gali būti nevienodai sparti, tačiau ji yra visuminė – nuolatinė visose mokyklinio ugdymo srityse.	

2.	2.1.	1.2.2. Mokyklos pasiekimai ir pažanga	Pažangos pastovumas	Kiekvienas mokinys nuolat ir nuosekliai išmoksta naujų ir sudėtingesnių dalykų, įgyja naujų gebėjimų, tvirtesnių vertybinių nuostatų. Pažangos tempas yra tinkamas mokinio galioms – ne per lėtas, bet ir ne sekinantis. Pažanga atpažįstama, įrodoma, parodoma, pripažįstama, mokiniui ji teikia augimo džiaugsmo ir atrodo prasminga.	
			Pasiekimų asmeniškumas	Mokiniai turi ypatingų asmeninių mokymosi bei kitų veiklų – projektų, renginių, pilietinių iniciatyvų, savanorystės, karitatyvinės veiklos ir kt., būrelių, konkursų – pasiekimų (darbų ir kūrinių, gebėjimų, laimėjimų). Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami.	
			Rezultatyvumas	Mokinių ugdymo(si) pasiekimai atitinka Bendrosiose ugdymo programose keliamus tikslus ir mokykloje besimokančių mokinių galias. Mokiniai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) (toliau – tėvai) ir mokyklą baigę mokiniai patenkinti mokyklos indėliu ugdant asmenybes – tikslais, ugdymo būdais, rezultatais. Mokykla turi ypatingų, originalių (savitų) ugdymo pasiekimų.	
			Stebėsenos sistemingumas	Mokykloje analizuojami apibendrinti, susumuoti atskiro ugdymo(si) laikotarpio ar ugdymo pagal tam tikrą programą rezultatai (remiantis mokinių veiklos ir elgesio stebėjimu, jų atliktų darbų įvertinimu, kontrolinių ir kitų diagnostinio vertinimo užduočių, nacionalinių ir tarptautinių tyrimų, ugdymo(si) pasiekimų patikrinimų rezultatais). Sistemingai apmąstoma įvairių mokinių grupių, klasių pasiekimų dinamika, vertinamas kiekvieno mokytojo darbo poveikis ir mokyklos indėlis į mokinių pažangą.	
			Pasiekimų ir pažangos pagrindumas	Mokytojai yra įvaldę įvairias vertinimo strategijas ir būdus, kuriuos naudoja kiekvieno mokinio išgalių gilesniam pažinimui, ugdymo(si) proceso bei daromos pažangos stebėjimui ir įvertinimui, mokinio mokymosi sunkumų diagnozavimui laiku. Turima vertinimo informacija ir tyrimų duomenimis remiamasi nustatant prioritetinius ugdymo(si) kokybės gerinimo mokykloje uždavinius, kuriant ir koreguojant mokyklos ugdymo turinį, pasirenkant mokymo(si) priemones ir metodus, planuojant mokytojų mokymąsi – vieniems iš kitų, drauge ar kt.	
			Atskaitomybė	Mokykla atsakingai ir tikslingai teikia duomenis apie mokinių ir mokyklos pasiekimus įvairioms interesų grupėms: savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai, dalyvių susirinkimui (savininkui), valstybei, mokinių tėvams, vietos bendruomenei. Mokinių ir mokyklos pasiekimų vertinimo rezultatais remiamasi informuojant tėvus ir visuomenę apie ugdymo(si) rezultatus ir kokybę (pvz., skelbiant mokyklos tinklalapyje, aptariant susirinkimų, susitikimų metu, teikiant žiniasklaidai).	
		2.1.1.	2.1.1. Ugdymo (si)	Pagrįstumas ir sąryšingumas	Mokytojai žino, ko siekia ugdydami mokinius, ir geba siekius pagrįsti. Pamokos, veiklos, užduoties tikslai derinami su kompetencijų ir mokinio asmenybės ugdymo tikslais, trumpalaikiai tikslai – su ilgesnio laikotarpio (metų, ugdymo programos) tikslais, mokyklos ugdymo tikslai – su savivaldybės ir nacionaliniais švietimo tikslais.

2.2. Vadovavimas mokymuisi	2.1.2. Ugdymo planai ir tvarkaraščiai	<i>Kontekstualumas</i>	Keldami ugdymo tikslus, mokytojai atsižvelgia į mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį, jų gyvenimo ir mokyklos veiklos kontekstą. Tikslai koreguojami, kintant mokinio, klasės, mokyklos ir jos aplinkos poreikiams.
		Planų naudingumas	Ugdymas planuojamas taip, kad veiklos padėtų siekti išsikeltų ugdymo tikslų, vienos kitas papildytų ir derėtų. Mokymosi laikas ir periodai lanksčiai pritaikomi ugdymo poreikiams (jungiant pamokas, integruojant dalykus, pamokines ir po pamokų vykstančias veiklas, organizuojant projektinę veiklą, koreguojant tvarkaraščius).
		Tvarkaraščių patogumas mokiniams	Mokyklos dienvakė, veiklų, renginių ir pamokų tvarkaraščiai sudaromi, atsižvelgiant į ugdymo tikslus, mokymosi sudėtingumą bei tempą, įvairius mokymosi poreikius. Siekiama, kad jie būtų kuo patogesni ir naudingesni mokiniams.
	2.1.3. Orientavimasis į mokinių poreikius	Poreikių pažinimas	Mokykloje sistemingai analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai. Atliekami tyrimai, diagnostinio vertinimo rezultatai sudaro galimybę laiku atpažinti individualius ugdymosi poreikius, polinkius bei galimybes. Į tyrimų (diagnostinio vertinimo) rezultatus atsižvelgiama, planuojant visų ir kiekvieno mokinio ugdymą (dalykų ir neformaliojo ugdymo veiklų pasiūlą, mokymosi veiklų diferencijavimą ir (ar) individualizavimą).
		Pagalba mokiniui	Mokykloje aiškiai susitarta dėl paramos ar pagalbos teikimo mokiniams tvarkos. Kilus ugdymosi, psichologinių ar socialinių problemų bei grėsmių, mokiniai visuomet ir laiku sulaukia tinkamos pagalbos. Teikdama pagalbą, mokykla bendradarbiauja su visomis reikalingomis specializuotomis tarnybomis. Teikiant pagalbą, užtikrinamas asmeninės informacijos konfidencialumas.
		Gabumų ir talentų ugdymas	Mokytojai laiku pastebi ir tinkamai ugdo kiekvieno mokinio gabumus bei talentus. Ypatingų, bendraamžių lygį pranokstančių gabumų turintiems mokiniams kuriami specialūs ugdymosi iššūkiai ir ugdymo būdai. Ugdydama gabius mokinius, mokykla bendradarbiauja su kitomis institucijomis, socialiniais partneriais, neformaliojo švietimo mokytojais.
	2.2.1. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas	Tikėjimas mokinio galiomis	Mokytojai tiki mokinio kaip asmenybės augimo ir mokymosi galiomis. Mokytojų nuostatos ir palaikymas padeda formuoti aukštesniems mokinių siekiams ir savigarbai. Sudarydami ugdymo planus, numatydami siektinus rezultatus, mokytojai kuria mokinio jėgas atitinkančius bei nuolatines pastangas stimuliuojančius iššūkius. Mokiniai geba išsakyti individualius mokymosi lūkesčius, kurie liudija jų pasitikėjimą savo jėgomis ir sveikas ambicijas.
		<i>Mokymosi džiaugsmas</i>	Mokytojas planuoja ir parenka prasmingas ugdymo(si) veiklas, kurios skatina smalsumą ir entuziazmą, sudaro sąlygas kurti idėjas ir jas įgyvendinti, išgyventi pažinimo ir kūrybos džiaugsmą, taip pat patirti mokymosi sėkmę. Mokiniai skatinami džiaugtis savo ir kitų darbais, pasiekimais bei pažanga. Jiems leidžiama bandyti ir klysti, rasti ir taisyti savo klaidas, iš jų mokytis.

		Mokymosi įprasminimas	Mokytojas, pažindamas mokinių veiklos ir mokymosi motyvus, parenka ugdymo(si) metodus, formas ir užduotis taip, kad mokymasis jiems padėtų įgyti įvairios prasmingos patirties (stebėjimo, tyrinėjimo, eksperimentavimo, žaidimo, kūrybos, taip pat socialinių sąveikų) ir būtų optimaliai gilus bei auginantis. Mokymasis siejamas su mokinių gyvenimo patirtimis, sudaromos sąlygos modeliuoti ar spręsti realaus pasaulio problemas, ugdytis realiam gyvenimui aktualius mąstymo ir veiklos gebėjimus.	
	2.2.2. Ugdymo(si) organizavimas	Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas	Mokytojai pripažįsta mokinių skirtynes (amžiaus tarpsnio, asmeniniai ir ugdymosi poreikiai, interesai, gebėjimai, mokymosi stiliai), į kurias atsižvelgia organizuodami mokymą(si). Taikomi įvairūs nenuolatiniai mokinių grupavimai pagal jų mokymosi poreikius būdai. Siekiama suasmeninti mokymąsi, t. y. yra skatinamas aktyvus mokinių dalyvavimas keliant individualius, su kiekvieno mokymosi galimybėmis, interesais ir siekiais derančius ugdymosi tikslus, renkantis temas, užduotis, problemas, mokymosi būdus ir tempą.	
		Ugdymo(si) integralumas	Siekiami prasmingos integracijos, mokymosi patirčių tarpdiscipliniškumo. Mokyklos ugdymo programų turinys integruojamas taikant įvairius modelius: asmenybės ir sociokultūrinę, dalyko vidinę ar tarpdalykinę integraciją, prioritetinių ugdymo(si) sričių (sveikos gyvensenos, saugos, verslumo, karjeros ugdymo ir pan.) integravimą į bendrojo ugdymo dalykų bei neformaliojo ugdymo turinį, integraciją temas, problemas, metodo pagrindu ir kt. Siejamas formalusis ir neformalusis vaikų švietimas, vykstantis tiek mokykloje, tiek ir už jos ribų, taip pat mokymasis ir kitos mokyklos inicijuojamos mokinių veiklos.	
		Įvairovė	Kiekvienam mokiniui sudaroma galimybė patirti įvairius mokymosi būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis ir kuo įvairesnes veiklas įvairiuose kontekstuose (mokykloje, bibliotekose, gamtoje ir kt.). Derinamas individualus, partneriškas, grupinis, visos klasės ir tinklinis mokymasis.	
		Klasės valdymas	Mokinių elgesys valdomas aiškiomis, sutartomis taisyklėmis ir procedūromis, asmeniniu mokinio įsipareigojimu, socialiniu emociniu ugdymu, pageidaujamo elgesio skatinimu, asmeniniu mokytojo pavyzdžiu. Siekiama drausmę ir tvarką palaikyti sutelkiant mokinių dėmesį į jiems prasmingą veiklą, mokymąsi. Mokymasis vadovaujant mokytojams derinamas su savivaldžiu mokymusi ir klasės kaip savarankiškos besimokančios bendruomenės ugdymu. Mokomasi konstruktyviai, nekonfliktuojant ir neišsigąstant, įveikti mokymosi problemas ir trukdžius.	
	2.3.1. Mokymasis	Savivaldumas mokantis	Padedant mokytojui kartu su mokytoju, mokiniai geba išsikelti mokymosi tikslus, savarankiškai pasirinkti užduočių atlikimo būdą, susirasti reikiamą informaciją ir priemones, klausti ir paprašyti pagalbos, aptarti ir vertinti savo mokymąsi, planuoti ir valdyti laiką. Jie suvokia, pripažįsta ir stengiasi spręsti mokymosi problemas. Stebėdami ir apmąstydami asmeninę pažangą, geba pateikti jos įrodymus (atskirus darbus ar jų pasiekimų aplankus (portfolio), mokymosi dienoraščius). Reflektuodami individualią mokymosi patirtį, mokiniai padeda mokytojams įvertinti mokymosi gilumą ir tinkamumą.	

			Mokymosi konstruktyvumas	Mokiniai skatinami sieti išmokus dalykus ir asmenines patirtis su nežinomais dalykais kuriant prasmingus ryšius. Jie mokomi vizualizuoti ir paaiškinti savo mąstymą, pademonstruoti įgūdžius, gebėjimus ir veiklos būdus. Nuolat grįžtant prie jau išminktų dalykų, mokomasi sieti idėjas, suvokti, patikrinti ir perkonstruoti savo supratimą, mąstymą ar veiklos būdą.	
			Mokymosi socialumas	Mokiniai geba ir yra motyvuojami mokytis bendradarbiaujant įvairiomis aplinkybėmis įvairios sudėties ir dydžio grupėse bei partneriškai (poromis). Jie padeda vieni kitiems mokantis. Geba viešai išsakyti savo mintis ir išklausti kitus, klausti, diskutuoti, ginti savo nuomonę, paaiškinti požiūrį (žodžiu, tekstu, vaizdu), drauge analizuoti ir spręsti problemas, kurti bendrą supratimą, sprendimus ar darbus	
2.3. Mokymosi patirtys	2.3.2. Ugdymas mokyklos gyvenimu		Santykiai ir mokinių savijauta	Mokinių tarpusavio, mokinių ir mokytojų, mokytojų tarpusavio santykiai grindžiami pagarba, pasitikėjimu, pastangomis suprasti kitą, geranoriškumu, rūpinimusi padedant ir dalijantis. Siekiama, kad kiekvienas jaustųsi vertingas, reikalingas ir saugus.	
			Narystė ir bendrakūra	Mokiniai jaučiasi priklausantys mokyklos bendruomenei, yra patenkinti tuo, prisiima įsipareigojimus ir dalyvauja mokyklos savivaldoje. Savivalda grindžiama dialogo ir tarimosi kultūra, mokinių teise inicijuoti, priimti ir įgyvendinti sprendimus ir kurti mokyklos gyvenimą. Skatinama ir palaikoma mokinių lyderystė įvairiose veiklose, mokinių organizacijų veikla.	
			Veiklos, įvykiai ir nuotyčiai	Mokykloje netrūksta įvairių įdomių būrelių ir renginių – projektų, akcijų, talkų, išvykų, varžybų, parodų ir kt. Į juos įtraukiamos mokinių šeimos ir vietos bendruomenė. Mokykla atlieka svarbų vaidmenį kuriant pozityvaus vaikų, paauglių, jaunuolių gyvenimo idėjas ir jį užpildo prasmingomis veiklomis.	
			Darbinga tvarka	Mokykloje tvyro darbinis mokymosi šurmulys, tačiau taip pat laikomasi sutartų mokymosi organizavimo taisyklių ir darbo ritmo, padedančio veiksmingai siekti ugdymo(si) tikslų. Mokiniai mokosi suvokti tvarkos paskirtį, kurti bendro gyvenimo taisykles ir jų laikytis.	
			Vertinimo kriterijų aiškumas	Mokiniai informuojami ir su jais aptariama, ko iš jų tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas, kokie vertinimo kriterijai, kada ir kaip yra taikomi.	
2.4. Vertinimas	2.4.1. Vertinimas				

3. Ugdymo(si) aplinkos	3.1. Įgalinanti mokytiis fizinė aplinka	2.4.2. Mokinių įsivertinimas	Vertinimo įvairovė	Mokymosi planavimui, stebėjimui ir koregavimui naudojami įvairūs vertinimo būdai – diagnostinis, formuojamasis ir apibendrinamasis, formalus ir neformalus, tačiau vyrauja kasdienis neformalus formuojamasis vertinimas. Mokytojai siekia surinkti pakankamai informacijos apie mokinio mokymosi rezultatus, sėkmes ir problemas, kad neklysdami priimtų sprendimus dėl tolesnio ugdymo. Derinami skirtingi vertinimo būdai – mokinių pasiekimų patikrinimai, vertinimo apšankai, mokinių pasiekimų aprašai ir kt. Vertinant pripažįstama formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų visuma, kiekvienam mokiniui suteikiamos galimybės pasirodyti kuo geriau.	
			Pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys	Mokytojai užtikrina, kad mokiniams ir jų tėvams informacija apie mokymąsi būtų teikiama laiku, būtų informatyvi, asmeniška ir skatinanti kiekvieną mokinį siekti asmeninės pažangos. Siekiama abipusio grįžtamojo ryšio (dialogo), padedančio mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – siekti optimalios asmeninės sėkmės, taisyti mokymosi spragas ir vadovauti pačių mokymuisi.	
			Dialogas vertinant	Vertinimas, pagrįstas mokytojo ir mokinio dialogu apie mokymosi sėkmes ir nesėkmes, procesą, rezultatus, moko mokinius savistabos, savivaldos, įsivertinti savo ir vertinti kitų darbą. Mokiniai išitraukia į mokymosi pasiekimų į(si)vertinimą, pažangos stebėjimą, pasiektų rezultatų apmąstymą. Vertinimas skatina poslinkį nuo išorinės link vidinės mokymosi motyvacijos.	
			Įsivertinim as kaip savivoka	Vertindami savo ir draugų atliktas užduotis, kūrinis, idėjas ir pan., mokiniai geriau supranta mąstymo ir mokymosi procesą, mokymosi būdus ir savo mokymosi poreikius, lengviau juos paaiškina, formuluoja klausimus ar prašo pagalbos mokantis. Jie gali pateikti savo mokymosi sėkmių įrodymus, labiau pasitiki savimi ir mažiau baiminasi klaidų, prisiima daugiau atsakomybės už savo mokymąsi ir lengviau jį valdo.	
			Įvairovė	Įranga ir priemonės įvairios, skirtingos paskirties, atitinkančios situaciją, dalyko turinį, poreikius ir mokinių amžių. Įrangos ir priemonių pakanka, jos tikslingai panaudojamos ugdymo(si) tikslams pasiekti. Mokytojai drauge su mokiniais ir patys kuria mokymosi priemones, dalijasi jomis ir prasmingai naudoja. Įranga ir priemonės paskirstomi teisingai, garantuojant lygias galimybes kiekvienam mokiniui. Mokykla plečia ugdymo galimybes, naudodamasi kitų organizacijų ištekliais.	
			Šiuolaikišk umas	Ugdymo procese naudojama įranga ir priemonės atitinka šiuolaikinius ugdymo reikalavimus ir pagal poreikį atnaujinamos. Mokyklos bendruomenė vertina turimų priemonių naudingumą. Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, dalyvių susirinkimo (savininko) indėlis į mokyklos infrastruktūrą, įrangos ir priemonių atnaujinimą garantuoja ugdymo šiuolaikiškumą ir kokybę.	

3.2. Mokymasis be sienų	3.1.2. Pastatas ir jo aplinka	Estetiškumas	Mokyklos interjeras (spalvų parinkimas, baldai ir jų išdėstymas, stendai, puošyba ir kitos detalės) kuria gerą nuotaiką bei mokinių amžiui derantį jaukumą, ugdo darnos jausmą ir gerą skonį. Derinant skirtingus interjero stilius, kuriamos įvairių paskirčių erdvės – padedančios susikaupti, stimuliuojančios mąstymą ir mokymąsi, improvizavimą ir kūrybą, bendravimą ir poilsį.		
		Ergonomiškumas	Mokymosi aplinka – patalpų išdėstymas, įrengimas, apšvietimas, vėdinimas ir šildymas – yra patogi, sveika ir palanki mokytis. Erdvės funkcionalios, lengvai pertvarkomos ir pritaikomos skirtingiems ugdymo(si) poreikiams: pamokoms ir popamokinei veiklai, individualiam, partneriškam, grupių darbui, mokymuisi su mokytojais ar savarankiškai. Įrengtos zonos aktyviam ir pasyviai poilsiui, bendravimui. Kiekvienas bendruomenės narys turi vietą pasidėti darbo ar mokymosi priemonės.		
		3.1.3. Aplinkų bendrakūra	Mokinių įtraukimas	Mokytojai įtraukia mokinius į klasės ir bendrų mokyklos erdvių projektavimą, įrengimą, dekoravimą. Mokiniai jaučiasi mokyklos kūrėjais ir šeimininkais, jie vertina bendrakūrą kaip galimybę būti ir veikti drauge, kurti ir įgyvendinti kūrybinius sumanymus, prisiimti atsakomybę, įgyti patirties ir gebėjimų.	
			Mokinių darbų demonstravimas	Mokyklos patalpos dekoruojamos mokinių darbais. Taip pat eksponuojami tarpiniai mokymosi rezultatai, atspindintys jo procesą, – eskizai, modeliai, projektai, užrašai. Mokiniai vertina, domisi, saugo savo ir kitų darbus, mokosi iš jų.	
	3.2.1. Mokymasis ne mokykloje	Mokyklos teritorijos naudojimas ugdymui	Ugdymui išradingai pritaikoma mokyklos teritorija – „klasės lauke“. Įvairios mokyklos aplinkos (želdiniai, bandymų zonos, stadionai, aikštynai, poilsio zonos ir t. t.) naudojamos kaip mokymosi lauke vietos ir šaltiniai. Mokytojai žino jų edukacines galimybes ir geba panaudoti ugdymui: teorijos pritaikymui praktikoje, tyrinėjimui ir kitokiam mokymuisi, sveikatos stiprinimui, žaidimams ir kt.		
		Edukacinės išvykos	Mokytojai domisi mokymosi ne mokykloje – gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse, valdžios institucijose ir kt. – galimybėmis ir organizuoja realaus pasaulio pažinimu pagrįstą ugdymą už mokyklos ribų esančiose aplinkose. Tai aktualizuoja ugdymą, suteikia mokiniams galimybę įgyti įvairesnės patirties, būti mokomiems įvairesnių žmonių ir susieti mokymąsi su savo interesais. Mokytojai analizuoja ir aptaria mokinių mokymosi už mokyklos ribų poveikį, tobulina taikomus būdus ir ieško naujų galimybių.		
3.2.2. Mokymasis virtualioje		Tikslingumas	Mokytojai supranta, kaip ir kiek pamokose, projektinėje veikloje, atliekant namų darbus gali būti panaudojamos informacinės ir komunikacinės technologijos. Skaitmeninis turinys ir technologijos padeda įvairiapusiškiau ir mokiniams patraukliau mokytis. Virtualios aplinkos ir mokymosi terpės pa(si)renkamos tikslingai ir yra saugios. Mokytojai analizuoja, kaip / kiek / ar informacinių komunikacinių technologijų (toliau – IKT) panaudojimas gerina mokymosi rezultatus, ir tobulina IKT taikymo mokymui ir mokymuisi būdus.		

			Įvairiapusiškumas	Virtualios ugdymosi aplinkos įtraukia mokinius į mokymąsi individualiai, poromis, komandomis. IKT padeda gilinti dalyko žinias, pristatyti darbus ir diskutuoti, tyrinėti ir eksperimentuoti. Virtualios ugdymosi aplinkos palaiko mokymąsi bendraujant ir bendradarbiaujant socialiniuose-educaciniuose tinkluose, dalyvaujant mokyklų ir tarptautiniuose mainuose. Skatinama naudotis kuo įvairesnėmis mokymosi priemonėmis, technologijomis, informacijos šaltiniais ir ryšiais.	
4. Lyderystė ir vadyba	4.1. Veiklos planavimas ir organizavimas	4.1.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai	Vizijos bendrumas	Mokyklos vizija yra reali mokyklos veiklos perspektyva, priimtina visiems mokyklos bendruomenės nariams. Strateginiai, metiniai planai, veiklos programos grindžiami bendrai apmąstytu mokytojų, mokinių, tėvų, socialinių partnerių sutarimu.	
			Veiklos kryptingumas	Mokyklos vizija orientuota į ateities iššūkius švietimui, paremta šiuolaikinių švietimo tyrimų rezultatais, atitinka nacionalinę, regiono strategiją.	
			Planų gyvumas	Planų, programų laikymasis ir įgyvendinimas yra akivaizdus visoje mokyklos veikloje, susitarimas dėl ateities demonstruojamas ir kasdien bendraujant, bendradarbiaujant, priimant taktinius sprendimus. Mokyklos bendruomenės nariai atsakingai dalyvauja įgyvendindami išsikeltus mokyklos tikslus ir uždavinius.	
			Optimalus išteklių paskirstymas	Personalo politika yra vykdoma, atsižvelgiant į mokinių interesus. Finansiniai ištekliai skirstomi skaidriai, prireikus randami papildomi (pasinaudojant įvairiomis projektinio finansavimo ir veiklos galimybėmis, parama ir pan.). Materialiniai mokyklos ištekliai panaudojami lanksčiai, kūrybingai.	
			Sprendimų pagrįstumas	Mokykla įsivertinimą ir atskaitomybę laiko svarbiausia veiklos tobulinimo prielaida ir sąlyga. Mokyklos veiklos tobulinimo sprendimai priimami vadovaujantis sutarta bendros veiklos perspektyva, atsakingo mokyklos veiklos įsivertinimo rezultatais ir bendromis diskusijomis.	
			Tobulinimo kultūra	Mokykloje suvokiama, kad gyvybinga organizacija turi būti savikritiška, kūrybinga ir nuolat besimokanti. Joje apmąstoma, ką būtų galima atlikti geriau ar patobulinti, ir siekiama nuolatinės pažangos įvairiose aktualiausiose mokyklos veiklos srityse: ugdymo rezultatų, ugdymo proceso, ugdymo aplinkų kūrimo bei kt.	
		4.1.2. Lyderystė	Pasidalyta lyderystė	Mokykloje skatinama ugdyti lyderystės gebėjimus. Visiems bendruomenės nariams suteikiama laisvė rodyti iniciatyvą, prisiimti atsakomybę už iniciatyvas, sprendimus ir jų įgyvendinimą. Lyderiai įgalina ir skatina bendruomenę diskutuoti, mąstyti ir veikti kūrybiškai.	
			Lyderystė mokymuisi	Lyderių veikla telkia mokyklos bendruomenę pokyčiams, inovacijoms ugdymo srityje. Lyderiai palaiko profesinį įsivertinimą, refleksiją ir tobulėjimą. Mokytojai ir mokyklos vadovai periodiškai atvirai ir konstruktyviai diskutuoja apie mokinių mokymosi sėkmes ir problemas, padeda vieni kitiems.	

4.2. Mokymasis ir veikimas komandomis	4.1.3. Mokyklos savivalda	Įsipareigojimas susitarimams	Mokyklos vadovai imasi tiesioginių veiksmų strategijai ir veiklos programoms įgyvendinti, kasdieniu elgesiu demonstruoja sutartas mokyklos vertybes ir socialinius emocinius gebėjimus. Mokytojai pasitiki mokyklos formaliais lyderiais kaip partneriais, pagalbininkais ir patarėjais.	
		Skaidrumas ir atvirumas	Mokyklos valdyme atstovaujami visų mokyklos bendruomenės narių interesai. Savivaldos atstovai renkami atvirai ir skaidriai. Mokyklos savivalda funkcionuoja ne kaip formali, o kaip realiai veikianti, savarankiškai priimanči sprendimus institucija. Pripažįstama požiūrių ir nuomonių įvairovė, palaikoma diskusija, gerbiama kiekvieno nuomonė.	
		Sprendimų pagrįstumas ir veiksmingumas	Savivaldos strateginiai ir kasdienės veiklos gerinimo siūlymai yra argumentuoti. Visi savivaldos sprendimai yra reikalingi ir keičia mokyklos gyvenimą. Mokykloje yra sistema, kaip priimami sprendimai, svarbūs tiek mokyklos ateities siekiams, tiek kasdieniam gyvenimui mokykloje.	
	4.2.1. Veikimas kartu	Bendradarbiavimo kultūra	Mokyklos personalas laiko save viena komanda, siekiančia bendrų tikslų. Tai solidari bendruomenė, kurios santykiai grindžiami geranoriškumu vienas kitam ir kolegialia pagalba. Bendras darbas palaiko ir skatina asmenybių raišką. Dirbdami kaip viena ambicinga profesionalų komanda, mokytojai pasiekia aukštesnių individualių ir bendrų rezultatų.	
		Kolegialus mokymasis	Mokytojai mokosi drauge ir vieni iš kitų: dalydamiesi patirtimi, atradimais, sumanymais ir kūriniais, studijuodami šaltinius, stebėdami kolegų pamokas. Sąmoningas ir kryptingas mokymasis vyksta įvairiose mokytojų komandose. Periodiškai organizuojamos mokytojų mokymosi išvykos, skirtos akiračiui plėsti ir mokinių ugdymo turiniui praturtinti ir aktualizuoti.	
	4.2.2. Bendradarbiavimas su tėvais	Pažinimas ir sąveika	Tėvų informavimo ir švietimo sistema atitinka tėvų poreikius ir mokyklos specifiką. Mokytojai domisi tėvų galimybėmis padėti vaikams augti ir pasiūlo tėvams tinkamus pagalbos ir bendradarbiavimo būdus bei formas. Mokytojai ir tėvai bendradarbiauja (skiria laiko ir inicijuoja susitikimus, pokalbius ir kt.) palaikydami ir skatindami mokinio pažangą, stiprindami jo psichinę ir fizinę sveikatą bei socialumą.	
Į(si)traukimas		Tėvai dalyvauja tobulinant mokyklą. Tėvai įsitraukia į vaikų ugdymą(si) įvairiomis formomis (plėsdami jų kultūrinį akiratį, skatindami pažintinį aktyvumą, padėdami išsikelti ambicingus ugdymosi tikslus ir jų siekti, taip pat dalyvaujant mokyklos veiklose, individualiuose ir bendruose susitikimuose su mokytojais, inicijuodami prasmingas veiklas, projektus, vesdami pamokas ar kitas veiklas). Bendradarbiaujama abiem pusėms tinkamu laiku.		

4.3. Asmeninis meistriškumas	4.2.3. Mokyklos tinklaveika	Atvirumas	Mokykla yra atvira pasauliui: bendruomenės nariai domisi kintančia aplinka, reaguoja į pasikeitimus, mezga socialinius ryšius. Bendradarbiaujama su vietos bendruomene, įvairiomis organizacijomis, kitomis mokyklomis, palaikomi ryšiai su mokyklos absolventais.	
		Prasmingumas	Mokyklos tinklaveika padeda kompleksiskai siekti užsibrėžtų tikslų. Partnerystės yra kruopščiai planuojamos, siekiama jų perspektyvumo. Periodiškai vertinama tinklaveikos nauda ir sąnaudos.	
	4.3.1. Kompetencija	Pozityvus profesionalumas	Mokytojams patinka mokytojo darbas. Jie gerbia mokinius ir laikosi pedagogo etikos, tobulina savo socialinius emocinius gebėjimus. Mokytojai išmano savo ugdymo sritį, dėstomus dalykus, domisi ir seka naujoves. Jie dirba kaip savo srities profesionalai – šiuolaikiškai, įdomiai bei veiksmingai – ir siekia dirbti kuo geriau.	
	4.3.2. Nuolatinis profesinis tobulėjimas	Reiklumas sau	Mokytojai turi gero darbo viziją, kuria remdamiesi vertina savo veiklą ir jos rezultatus, asmeninės kompetencijos ribas ir būtinas profesinio tobulėjimo sritis. Asmeninį profesinės veiklos įsivertinimą palaiko personalo mokymosi kultūra mokykloje: aukšti mokytojų veiklos lūkesčiai, pagarba profesionalumui, parama tobulinant asmeninį meistriškumą. Asmeninis meistriškumas paremtas nuostata kuo geriau atlikti savo darbą ir siekti nuolatinio tobulėjimo.	
		Atkaklumas ir nuoseklumas	Mokytojai ir mokyklos administracija planuoja asmeninio meistriškumo augimą ir jo atkakliai siekia. Jie mokosi pasinaudodami įvairiomis galimybėmis: savo mokykloje su kolegomis ir iš jų, su mokiniais ir iš jų, per informacinius ir socialinius kolegialaus mokymosi tinklus, kursuose, seminaruose, išvykose ir kt.	

